

ČESKÝ ÚŘAD ZEMĚMĚŘICKÝ A KATASTRÁLNÍ

Pod Sídlištěm 9/1800
182 11 Praha 8 – Kobylisy

V Praze dne 7.7.2008
Č.j.: ČÚZK 3351/2008-24

Cestovní zpráva ze zahraniční služební cesty do Mariboru, Slovinsko

1. Úvodní informace

a) Vysílající subjekt	Český úřad zeměměřický a katastrální
b) Termín a místo pracovní cesty	22. – 26. 6. 2008, Maribor, Slovinsko
c) Přesné znění názvu akce	EC INSPIRE Conference Implementation and Beyond
d) Účastníci cesty	Ing. Vít Suchánek
Ing. Ivana Valdová
e) Datum zpracování zprávy	7.7.2008
f) Cestovní zprávu schválil dne
předseda ČÚZK |

2. Časový přehled pracovní cesty

- 22.6.2008 cesta autem Praha - Maribor, ubytování a registrace
23.6.2008 celodenní program konference (9 – 18)
24.6.2008 celodenní program konference (9 – 18), slavnostní večeře (20-22:30)
25.6.2008 program konference (9-13:40), workshop pro národní kontaktní body (14:30 – 18)
26.6.2008 cesta autem Maribor – Praha.

3. Program - projednávané otázky

Konferenci, kterou organizovalo Joint Research Centre Evropské komise (JRC) společně se Slovinským Spatial Data Infrastructure (SDI) týmem, se účastnilo 340 zástupců ze 40 zemí (i mimo EU a přistupující země). Tématem byla transpozice a implementace Směrnice Evropského parlamentu a rady 2007/2/ES o zřízení infrastruktury pro prostorové informace v Evropském společenství - INSPIRE. Konference byla rozdělena na plenární sekce připravené JRC, a to:

23.6. (9:00 – 15:30)

- Od INSPIRE ke Slovinské SDI
- Pokrok INSPIRE
- Zprávy návrhových týmů prováděcích pravidel

24.6. (9:00 – 10:30)

- Zprávy návrhových týmů prováděcích pravidel – specifikace dat

25.6. (11:00 – 13:40)

- INSPIRE v širším obrazu
- Zakončení konference,

ve kterých byly prezentovány

- současný stav Směrnice INSPIRE a její transpozice,
- předneseny reporty o stavu jednotlivých prováděcích pravidel,
- představen INSPIRE v širších souvislostech a v návaznosti na jiné projekty a směrnice EU;

a na paralelní sekce:

23.6. (16:00 – 18:00)

- Právní záležitosti (navštívena)
- Inovační řešení
- Portály a metadata
- Vzdělání a zvýšení povědomí

24.6. (11:00 – 18:00)

- Evropské projekty (navštívena)
- Perspektivy INSPIRE (navštívena)
- Referenční data (navštívena)
- Data pro životní prostředí
- Organizační záležitosti (navštívena, přednesen referát)
- Aplikace pro životní prostředí
- Noví investoři („akcionáři“)
- Implementace INSPIRE
- Perspektivy průmyslu

25.6. (9:00 – 10:30)

- Iniciativy Evropské komise (navštívena)
- Sdílení dat (navštívena)
- Regionální

ve kterých byly prezentovány zkušenosti a projekty v oblastech:

- transpozice Směrnice
- portály a metadatová řešení
- vzdělávání a evropské projekty
- implementace a perspektivy směrnice
- zkušeností se daty a jejich sdílením a další.

Součástí konference byly také dva workshopy k síťovým službám a architektuře a workshop projektu HUMBOLT k harmonizaci dat. Mimo program dále probíhaly workshopy návrhových týmů jednotlivých prováděcích pravidel a národních kontaktních bodů k organizaci a vymezení jejich povinností ke komisi. Úplný program je přílohou této cestovní zprávy.

4. Průběh pracovní cesty – obsah zajímavých příspěvků; osoby, se kterými bylo jednáno

PLENÁRNÍ SEKCE

OD INSPIRE ke Slovinské SDI – v rámci tohoto bloku nejprve zazněly pozdravné projevy státního sekretáře ministerstva životního prostředí a prostorového plánování Slovinska dr. Mitji Briceleja a náměstka primátora Mariboru Danila Burnače. V příspěvku Od INSPIRE ke Slovinské SDI Tomaže Peteka byla představena SDI Slovinska, která byla prezentována jak na úrovni státní, tak i regionální, dále její legislativní rámec, koordinace a poskytované služby.

V klíčovém proslovu prof. Abbase Rajabifarda (Austrálie) Re-inženýring návrhu SDI za účelem podpory prostorově umožněné společnosti a vlády byl mimo jiné zdůrazněn význam katastru pro INSPIRE a výhodnost toho, aby jak katastrální, tak další prostorová data byla řízena jednou organizací.

Pokrok INSPIRE a prováděcí pravidla – tyto bloky byly věnovány současnému stavu vývoje INSPIRE a v jeho rámci vystoupili zástupci JRC s prezentacemi, které obsahovaly shrnutí dosavadního vývoje a nástin dalšího vývoje implementace:

- Vývoj INSPIRE – Daniele Rizzi
Rámcové představení dosavadního vývoje INSPIRE, včetně aktualizované verze RoadMap (plánu transpozice), aktuálního stavu prováděcích pravidel a jejich specifik (rozdíly mezi vydáním dokumentu jako prováděcí pravidla a průvodce), vývoj transpozice Směrnice v jednotlivých zemích. Prezentace shrnula důležité milníky implementace.
- Transpozice Směrnice INSPIRE – Hugo de Grof
Prezentovány byly závěry ze schůzky kontaktních bodů konané 15.4.2008 v Bruselu, které se účastnilo 43 členů z 19 zemí. Na schůzce byly komisi zodpovídaný dotazy kontaktních bodů k transpozici zákona, tyto otázky lze rozdělit do čtyř základních okruhů:
 - Prostorová data – úroveň dat, směrnice PSI a omezování přístupu k datům, rozdíly mezi rozsáhle restrukturalizovanými soubory prostorových dat a novým sběrem dat, přeshraniční spolupráce.
 - Síťové služby – zapojení třetích stran do infrastruktury, zpoplatnění prohlížečích služeb, omezení osobních dat a autorská práva při poskytování dat prostřednictvím služeb.
 - Sdílení dat – vysvětlení rozdílů mezi sdílením a poskytováním dat, omezení přístupu při sdílení mezi orgány veřejné správy, licencování a zpoplatnění.
 - Prováděcí pravidla – způsob přijetí prováděcích pravidel, využití průvodců.
- Prováděcí pravidla pro metadata – Paul Smits
Přehled vývoje prováděcích pravidel (veřejné připomínkování probíhalo v 2/07 a 10/07). Prováděcí pravidla pro metadata jsou již schválena Komisí a v současné době probíhá schvalovací procedura v Evropském parlamentu. Prováděcí pravidla budou přijata jako regulativ (nařízení), které nemusí být transponováno do české

legislativy. Prováděcí pravidla vstoupí v platnost dvacátý den od uveřejnění v Úředním věstníku EU – předpokládá se v 8/08. V prezentaci bylo apelováno na dodržení termínů pro naplnění čl. 5, 6 a 11 týkajících se pořízení metadat a zprovoznění vyhledávacích služeb. Jako pomůcka pro naplňování metadat může sloužit on-line metadatový editor přístupný na Geoportálu EU <http://geoportal.jrc.it/geoportal/inspireEditor.htm>, jehož součástí je i validátor.

- Technická podpora INSPIRE – Ioannis Kanellopoulos
Prezentace technické podpory Geoportálu INSPIRE, který je ve fázi prototypu a základních technických parametrů (architektura, metadatový editor, využívání slovníku GEMET, vícejazyčnost, služby registrů, SOAP pro INSPIRE). Pro zajištění vícejazyčnosti budou metadata překládána prostřednictvím Googletranslate do 23 jazyků. Povinně budou využívána klíčová slova ze slovníku GEMET.
- Prováděcí pravidla pro síťové služby – Jean-Jacques Serrano
Prezentace stávajícího vývoje prováděcích pravidel pro síťové služby specifikované čl. 12 Směrnice a nejbližšího dalšího vývoje. Je definována architektura služeb včetně popisu vrstev a prováděcí pravidla pro vyhledávací a prohlížečské služby. Po připomínkování první verze je nyní dokončováno vypořádání připomínek a dokonce 6/08 by měla být zveřejněna druhá verze dokumentů. Oba dva dokumenty by měly být přijaty komisí v 11/08. Pro prohlížečské i vyhledávací služby byly sníženy technické požadavky na výkonnost a dostupnost.
- Prováděcí pravidla pro monitorování a hlášení – Marie Louise Zambon
Prováděcí pravidla byla v první verzi připomínkována v 5/08, nyní jsou zpracovávány připomínky. Bylo konstatováno, že některé identifikátory nelze určovat dokud nebudou známa další prováděcí pravidla. K monitorování bude v průběhu léta distribuována nová verze prováděcích pravidel, k níž bude možné se ještě vyjádřit. Konečná verze bude zpracována v 9/08 tak, aby ji bylo možné přijmout komisí v 11/08.

Zprávy návrhových týmů prováděcích pravidel - tyto bloky byly věnovány prezentacím návrhových a pracovních týmů jednotlivých témat, které pracují na definici datové specifikace a konceptuálních schémat. Definice prováděcích pravidel pro interoperabilní a harmonizovaná data se skládá ze dvou kroků, a to rozvoje konceptuálního rámce a metodologie a následně datové specifikace. Tyto pracovní týmy začaly pracovat v 2/08 a jejich práce je rozložena do několika etap.

Prezentace v tomto bloku na sebe navazovaly a ukázaly konsolidovaný model datové specifikace, který je založen na modelu tématickém, konceptuálním a organizačním. Následně byla popsána metodologie datových sad včetně příkladu a reporty jednotlivých pracovních týmů:

- INSPIRE konceptuální model – Clements Portele
- Metodologie datové specifikace – Andreas Illert
- Představení jednotlivých datových sad – zástupci datových týmů
- Příklad datové specifikace – Geir Myriád
- Od datové specifikace k implementaci – Andres Trios-Christensen

Poslední společný blok **INSPIRE v širším obrazu** byl věnován projektům, které na iniciativu INSPIRE navazují a ukazují návaznosti a důležitost standardizace SDI v rámci Evropy. V tomto bloku zazněly prezentace:

- Další kroky k integrovanému SDI pro Evropu – Lars Backer, který se věnoval vztahu kartografických informací a statistiky a zavedl pojem geostatistika. Národní mapovací agentury mají převažující zodpovědnost za integraci a harmonizaci kartografických informací v Evropě, národní statistické úřady mají převažující zodpovědnost za integraci a harmonizaci statistických informací v Evropě a společně mají zodpovědnost za integraci a harmonizaci prostorových informací v Evropě. Jako příklad uvedl spolupráci odpovídajících úřadů ve Švédsku.

- Směřování k jednotnému prostoru pro životní prostředí v Evropě – Vilija Juceviciene, EK, Direktoriát pro IT a média, jednotka ICT pro udržitelný růst. ICT pro udržitelný růst zahrnuje ICT pro řízení životního prostředí, ICT pro řízení reakcí na katastrofy a rizika a ICT pro efektivnost energie. SISE je ICT výzkum a vybudování **Single Information Space in Europe for the Environment** – Jednotného informačního prostoru v Evropě pro životní prostředí. V letech 2009-2010 budou workshopy expertů. GIGAS je akce, podporující konvergenci projektů INSPIRE, GEOS a GMES směrem k otevřeným standardům, protokolům a otevřené architektuře, podporující systém systémů životního prostředí.
- Projekt GMES: vývoj v poslední době – Arno Jensen, GMES výbor EK. GMES je zkratka pro projekt **Global Monitoring for Environment and Security** – Globální monitoring životního prostředí a bezpečnosti.
- SEIS síťová architektura pro EEA/EIONET – Stefan Jensen. SEIS znamená **Shared Environmental Information System** – Sdílený systém životního prostředí.
- Synergie a vztahy mezi INSPIRE a projektem GEOSS – Alessandro Annoni. GEOSS je zkratka pro **Global Earth Observation System of Systems** (Globální světový pozorovací systém systémů).

V závěrečné sekci byla přednesena informace o konferenci **GSDI WORLD CONFERENCE**, která se bude konat ve dnech 15.-19. června 2009 v Rotterdamu, Holandsko s názvem. **Konvergence SDI: výstavba SDI mostů pro oslovení globálních výzev.** Budou sdruženy tři konference: INSPIRE konference, GSDI konference a holandská konference o SDI výsledcích a výzvách. Další informace a výzvy pro předložení prezentací budou uveřejňovány na adrese <http://www.gsdi.org/gsdi11>.

PARALELNÍ SEKCE

Paralelní sekce probíhaly ve třech až čtyřech sálech a byly věnovány již výše uvedeným tématům.

V rámci sekce Organizační záležitosti byl Ing. Suchánkem přednesen s Ing. Valdovou společně připravený referát Role a příležitosti ČÚZK při implementaci směrnice INSPIRE, který prezentoval připravenost našeho resortu na implementaci Směrnice uvedením již v současné době poskytovaných služeb a řešení s ukázkami a výhledu dalších kroků.

V rámci bloku Legislativní záležitosti zazněl referát Ing. Jitky Faugnerové (CENIA) o Směrnici INSPIRE v české legislativě, kde byla prezentována jednotlivá významná SDI řešení poskytovatelů dat na různé úrovni a základní pilíře transpozice.

Dále byla velmi zajímavá prezentace Právní a organizační rámec Španělského SDI – José Ángel Alfonso. SDI je založena na principech INSPIRE, nabízí více než 200 WMS ve více než 2000 vrstvách. Implementováno je 9 OGC specifikací např. WMS, WFS, CSW atd. Řízení infrastruktury je opřeno o Španělskou legislativu a je koordinováno zástupci všech ministerstev, regionálních administrativ a několika zástupci z řad lokálních administrativ.

WORKSHOPY K ARCHITEKTUŘE A SÍŤOVÝM SLUŽBÁM

Workshopy k architektuře a síťovým službám se konaly v rámci paralelních sekcí. Na základě diskuzí bude vytvořena nová verze koncepce architektury a prováděcích pravidel síťových služeb, která bude v 11/09 schvalována komisí.

Architektura je navržena vícevrstvá. Základními vrstvami jsou vrstvy aplikační, geoRM, servisní a datová. Síťové služby INSPIRE lze chápat jako servisně orientovanou architekturu a pro služby tedy využívat SOAP protokolu.

Pro vyhledávací a prohlížečské služby byly prezentovány požadované operace jednotlivých služeb a upravené technické parametry pro výkonnost a dostupnost, které byly oproti první připomínkové verzi zmírněny.

WORKSHOP KE KONTAKTNÍM BODŮM

Cílem otevřeného workshopu bylo definovat povinnosti kontaktních bodů, které budou prostředníkem mezi komisí a jednotlivými členskými státy. Zároveň proběhly diskuze na témata přeshraniční spolupráce, přístupu řídicí struktury SDI k informacím z EC, vztahy mezi kontaktním bodem a odpovědným organizací a postavením kontaktního bodu v rámci infrastruktury. Poslední řešenou otázkou bylo přijímání prováděcích pravidel, k níž bylo sděleno, že všechna prováděcí pravidla budou přijímána jako nařízení, tj. nemusí být transponována do národních legislativ a stávají se platná 20 dní od vydání v Úředním věstníku EU.

Osoby s nimiž bylo jednáno:

- Ing. Martin Tuchyňa – Slovenská agentura životního prostředí – diskuze nad implementací směrnice INSPIRE na Slovensku.
- Ing. Katarina Leitmannová – SÚGKK – implementace prováděcích pravidel pro metadata
- Alina Kmiecik – Intergraph Poland – testování Geoportálových řešení v rámci tvorby prováděcích pravidel pro datovou specifikaci dle přílohy I Směrnice.
- Dr. Božena Lipej – Surveying and Mapping Authority of the Republic Slovenia - členka organizačního výboru – výměna informací o vývoji v obou zemích. Předsednictví PCC na 2. pololetí 2008 převezme Itálie.

Dále se uskutečnila čtená jednání k průběhu konference s dalšími účastníky z ČR. Ing. Milan Konečný a dr. Kubíček (Masarykova univerzita Brno) velmi pozitivně hodnotili účast a referát ČÚZK na konferenci. Zástupci MV ČR (Ing. Weiss, RNDr. Kubátová) předloží nám. ministra vnitra Mgr. Zajíčka návrh na změnu stanoviska v tom smyslu, aby INSPIRE byl do právního řádu ČR transponován samostatným zákonem.

5. Technická dokumentace – přiložit nebo odkaz, kde je k nalezení

Program konference je přiložen. Sborník abstraktů je uložen u účastníků cesty. S ohledem na povinné datum předložení abstraktů (31.3.2008) nesledovaly vždy přednesené prezentace abstrakty, ale byly aktualizovány nebo jsou dokonce ve sborníku uvedeny jiné příspěvky. Organizátory bylo přislíbeno zveřejnění všech prezentací na adrese http://www.ec-gis.org/Workshops/inspire_2008 a většina prezentací je v době psaní zprávy již na této adrese zveřejněna. Součástí technické dokumentace je i seznam účastníků.

6. Závěr z cesty a doporučení k využití poznatků

Ze stran organizátorů byla konference hodnocena jako velice úspěšná, velmi pozitivně byl hodnocen zájem předávat zkušenosti s transpozicí a implementací INSPIRE, důkazem toho bylo cca 70 prezentací v paralelních sekcích, 340 účastníků ze 40 zemí. Organizátoři se omluvili za podcenění zájmu o některé paralelní sekce – příliš malé zasedací místnosti. Cílem INSPIRE by mělo být v dlouhodobém horizontu vytvořit plně efektivní a moderní infrastrukturu a přispět tak k technickému rozvoji. V krátkodobém horizontu pak inovovat stávající aplikace a přispět k rozvoji standardizace datových sad a služeb.

Je třeba kladně hodnotit vyslání zástupců ČÚZK, poprvé na konferencích INSPIRE bylo jednak možno prezentovat výsledky resortu ČÚZK, související s INSPIRE, jednak přímo získat informace z velmi důležité oblasti. Pro účastníky z ČÚZK byla tedy účast na konferenci velice přínosná, poskytla informace nejen o dosavadním vývoji implementace, ale také nastínila vývoj v dalším roce. Je potěšitelné, že ze srovnání s dalšími zeměmi vyplývá, že resort ČÚZK nijak nezaostává v přípravách na implementaci INSPIRE. Pouze ve Švýcarsku ! již byla INSPIRE transponována do právního systému, a to samostatným zákonem s účinností od 1.7.2008. Zásadní pro implementaci v ČR bude rozhodnutí schvalovat všechna prováděcí pravidla jako nařízení.

Vzhledem k zapojení ČÚZK do testování Geoportálu v rámci přípravy prováděcích pravidel byl velmi zajímavý blok k prováděcím pravidlům ke specifikaci datových sad, kde byly nastíněny modely testování, které by mělo probíhat 9/08 – 2/09. Dále pak workshop k síťovým službám, kde byly prezentovány upravené technické požadavky na poskytované vyhledávací a prohlížečské služby, které byly oproti první verzi zmírněny.

Doporučujeme dále sledovat problematiku INSPIRE na evropské i národní úrovni a aktivně se podílet na rozvoji národní infrastruktury prostorových dat.

Doporučujeme účast zástupců ČÚZK na konferenci GSDI 11 Word Conference, včetně včasného rozvážení, zda na konferenci vystoupit s příspěvkem a navrhnout jeho téma, odlišné od letošního.

Zpracovali: Ing. Ivana Valdová
Ing. Vít Suchánek

Vyjádření vedoucího zaměstnance: